

Lois Armas

FLOORA

Windy

SUOMENTANUT
MARIA LYTTINEN

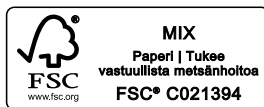
Lois Armas

FLOORA

SUOMENTANUT
MARIA LYTYINEN

*Warner Söderström
Osakeyhtiö
Helsinki*

Käännetty englanninkielisestä käsikirjoituksesta
Alkuteos © Lois Armas 2023
Suomenkielinen laitos © Maria Lyytinen ja wsoy 2023

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
ISBN 978-951-0-48755-6
PAINETTU EU:SSA

Sisällys

ESINÄYTÖS

VALLILA

20. kesäkuuta Onnittelupuhelu Skypessä 21
2. heinäkuuta Auringonottoa 32
25. heinäkuuta Ulla pitää uimisesta 41
30. heinäkuuta Kolmen hengen muotokuva,
kahden hengen muotokuva 49
5. elokuuta Millaista seutua se muuten on? 59
20. elokuuta Huono enne vainosi Jesseä maanantaina 67
31. elokuuta Odottelua 77

KATAJANOKKA

8. tammikuuta Muistumia 91
13. tammikuuta Ulla pitää muistelusta 104
15. helmikuuta Jessellä on tilanne päällä 113
1. huhtikuuta Katjalle pullaa 125
10. huhtikuuta *Baby, I'd love you to...* 137
17. huhtikuuta Ulla pitää uuden oppimisesta 144
28. huhtikuuta Valo huoneissamme aamukuudelta 150
12. toukokuuta Millaista seutua se oikeasti on? 156
13. toukokuuta Huomenna on äitienpäivä 165
20. kesäkuuta Puutarhanhoitoa 173

MERIHAKA

10. elokuuta Ulla pitää kivistä 189
20. syyskuuta Antaa mennä vaan 196
10. marraskuuta Jesse ja oivallus, että rakkaus on
ehdollista 205
13. joulukuuta Kunnia sille, jolle kunnia kuuluu 210

3. tammikuuta Paluu menneisiin ja lasi viiniä 215
12. helmikuuta Ulla pitää mielenrauhasta 219
10. huhtikuuta Millaista seutua se oikeasti on? 227
14. toukokuuta Katolla loistaa Helsingin Sanomat 232
5. heinäkuuta Kuumaa teetä ja samaan tahtiin
hengittämistä 238
10. heinäkuuta Juoksuun 246

JÄLKINÄYTÖS

Pieni tarina Kalliosta 257

Kiitokset 269

ESINÄYTÖS

Kello ei ole vielä edes kuutta illalla, mutta yötä on jatkunut jo tuntikausia.

Mä oon juossut ehkä kahdeksan kilometriä mutta jaloissa tuntuu hyvältä, kello kertoo, että syke on korkealla muttei liian.

Hiki virtaa ja mulla on hirveä nälkä. Kun vaihdan kävelyyn, alkaa sataa. Sade on jäätävää ja tuntuu hyvältä. Mun ajatukset laukkaa, niin kuin yleensäkin juoksulenkin päätteeksi. Tällä kertaa kuuntelin podcastia: jotain Kiinasta, konttien tuotannosta, ja siitä, miten postinkulku on jatkuvasti myöhässä, koska kontteja ei ole tarpeeksi. Niiden valmistaminen on kuulemma kallista ja aikaa vievää. Mä en kuunnellut podcastia loppuun asti.

Panin podcastin pauselle ja nyt mun ajatukset palailee, vauhdilla. Päälimmäisenä mielessä pyörii: »Toivottavasti kotona on ruokaa». Kun mä lähdin, siellä ei ollut mitään, ja nyt mä punnitsen vaihtoehtoja: voin soittaa ja kysyä ruoasta takaisin kävellessä, mutta ehkä Flora ymmärtäisi sen väärin. Toisaalta jos en soita, joudun ehkä lähtemään taas hakemaan meille jotain.

Siispä mä soitan. Yritän löytää kompromissin.

Välillä jopa ihan pikku jutut on mutkikkaita, niin kuin joku ruoan miettiminen. Välillä just tällaiset pikku jutut on hankalampia ja uuvuttavampia kuin kahdeksan kilometrin juoksu-lenkki.

Mun puhelin piippaa, mä alan vaistomaisesti raapia kasvoja. Olis pitänyt ajaa aamulla parta.

Alkaa sataa kaks kertaa rankemmin ja mä lähden taas juoksemaan, etten kastuisi läpimäräksi. Hidastan hetkeksi tahtia. Ehkä mä sittenkin kävelen, kastun läpimäräksi, saan kunnon flunssan ja makeaan kipeänä ja kodikkaasti sängyssä viikon. Sekin kävis hyvin. Ajatukset lähtee taas laukalle.

Mä käyn juoksemassa melkein joka päivä. Yleensä mä juoksen aamuisin, koska uskon, virheellisesti, että saisin siitä puh-tia päivään. Uskon, että jos mä aloitan päivän liikuttamalla mun kroppaa, ei päivä voi siitä kuin parantua. Paitsi että tänään se ei vain onnistunut.

Mä noudatan joka päivä samaa rutiinia ennen kuin lähden kotoa: en syö aamupalaa mutta juon lasillisen maitoa ja syön banaanin vielä puoliuunessa pyjama päällä. Puen juoksuvaatteet, irrotan kotiavaimen avainrenkaasta, panen sen taskuun, ja ennen kuin lähden, sammutan valot, joita on pidetty yön yli turhaan päällä. Mä sammutan ne samassa järjestyksessä joka ikinen päivä, kun käyn juoksemassa: ensin olohuoneen pienen lampun, sitten meidän eteisen pienen lampun.

Ne tosiaan on palaneet koko yön, eikä me oikein tiedetä miksi, ihan vaan tavan vuoksi. Ja eteisen lamppu ei oikeastaan edes sovi meidän kotiin, mutta kumpikin tykkää siitä.

Me löydettiin se kirpputorilta, kun Flora oli ensimmäistä kesää täällä. Mä ostin sen *Floralle*, vaikka se tulikin meille molemmille. Floralla ei ollut silloin yhtään rahaa, ja mun

ainoa keino osoittaa rakkautta, kömpelöä rakkautta, oli ostella sille kaikenlaista pientä.

Kun kaikki vaiheet on käyty läpi, mä poistun asunnosta.

Mä jätän meidän kodin pimeäksi. Flora nukkuu vielä jonkin aikaa. Se menee aikaisin töihin, mutta mä käyn vielä sitäkin aikaisemmin juoksemassa.

Sama aamurutiini alkoi jo vuosia sitten, Pietarinkadun asunnossa, missä me asuttiin Katjan kanssa. Siinä kämpässä tuntui usein siltä kuin me oltais asuttu keskellä ei mitään, se ei ainakaan tuntunut suurkaupungilta, ja silti niin lähellä merta.

Mä rakastin niitä kulmia, vaikka siellä olikin aivan järjetöntä juosta: kun talosta poistui ja juoksi pari metriä, ei enää ollutkaan tilaa juosta, koska meri aukesi siinä suoraan edessä.

Joka aamu sama rutiini jo silloin: lasi maitoa, banaani, turhaan päälle jätetyt valot pois ja ulos juoksemaan.

Tällä rutiinilla on tietenkin tarkoituksensa. Tarkoitus on tuoda hallinnan tunnetta, antaa mun aivoille sellainen viesti, että tästä tulee hyvä päivä.

Flora ei ehkä tiedä siitä, koska se ei ole koskaan nähnyt näitä mun aamutoimia, mutta Katja tiesi, koska on aamuvirkku ja näki, kun mä join maitolasilliseni, söin banaanin, sammutin valot, vaikka Katja olis ollut jo hereillä. Sen mielestä se oli aina ihan hassua.

Tänään mä heräsin polttelevaan juoksuhimoon. Niin käy usein: mä avaan silmät, makaan sängyssä ja odotan jo, että pääsen juoksemaan, tyhjentämään mielen ja juoksemaan.

Mutta sitten mä huomasin, että Flora oli syönyt meidän viimeisen banaanin.

Mä jopa herätin sen: »Söitkö sä mun banaanin?»

Ehkä se kuulosti hassulta kesken unien.

»Mitä?» Flora vastasi, ei tosiaankaan tajunnut tilannetta. Mä epäröin puolipukeissa. Lähtisinkö silti juoksemaan?

Epäröinti kesti vain hetken, mä tiedän, etten voi jättää yhtäkään vaihetta väliin.

Mä päätin mennä juoksemaan vasta iltapäivällä, töiden jälkeen.

Nyt mä soitan Floralle.

»Mitä sä haluaisit tänään syödä?» mä kysyn.

»Ihan sama», se sanoo.

Niin se vastaa. Oikeasti.

»Mä voin käydä Alepassa», sanon. »Mä oon tulossa kotiin päin.»

Flora on hiljaa, taustalta kuuluu vaimeaa ääntä, varmaan radiosta.

Flora on viime aikoina ollut vaikea tulkita, ja siitä on viime aikoina ollut vaikea tykätä.

Se on viime aikoina ollut kireä, ja sen kireys leviää kaikkialle ja tarttuu kaikkeen, se kiristää tunnelmaa meidän kotona-kin. Mä en tykkää Florasta sellaisena, mutta en mä tykkää itsestänikään, kun musta tuntuu, että haluaisin häipyä. Kunpa mä voisin vaan pysyä aloillani ja luovia Floran nostattamien myrskyjen halki, mutta sen sijaan mä haluan säännätä kar-kuun, olla jossain muualla, edes yhden yön.

Mä kuvittelen itseni hotelliin, isoon hotellin sänkyyn, jossa on jättikokoinen, pehmeä valkoinen peitto. Pois Floran luota. Mä saan päänsärkyä aina kun se on tyly. Mä olen varpaillani, mietin vaihtoehtojani, yritän vielä sinnitellä.

Mä päätän olla nyt kyselemättä enempää, mutta se ehtii ensin. »Mä laitoin jo ruokaa, ei sun tarvitse käydä kaupassa», se sanoo syvään huokaisten.

Mietin, mitä mä oikeasti toivoisin: haluanko mä olla hotellissa, poissa kotoa, vai haluanko mä olla kotona mutta ilman Floraa, yksin?

Haluanko mä olla kotona mutta jonkun toisen kanssa?

Mitä mä haluan?

Tänään mä juoksin kaksi kertaa Töölönlahden ympäri. Näin äidin ja tyttären kävelemässä hitaasti lastenrattaita työntäen, lasta en nähnyt. Juoksin niiden ohi varmaan neljä kertaa. Näin miehen, joka oli myös juoksemassa, koiransa kanssa. Aamuisin ei näy melkein ketään, paitsi yksi toinen mies, sekin koiran kanssa.

Mä kysyin joskus Floralta, haluaisiko se, että me hankittais koiran.

»Täällä on demokratia», se toistelee jatkuvasti ja korottaa ääntään just sen verran, että mä *tajuun*, että mä *käsitän*, ettei ainuttakaan päätöstä tehdä kysymättä siltä ensin.

Mä ajattelin, että olis ollut hauska juosta koiran kanssa.

Vastaus oli mitä ilmeisimmin *ei*.

»Miten meni?» se kysyy, kun mä palaan kotiin.

»Töölönlahti näytti tosi nätiltä sateessa», vastaan.

Toisinaan mä saan itseni kiinni siitä, että pakotan sen keskustelemaan. Nytkin mä teen niin.

»Haluaisitko sä lähteä jonain päivänä yhdessä kävelyille Töölönlahden ympäri?» kysyn.

»Haluaisinko mitä?» se puolestaan kysyy.

»Mennä kävelyille lahden ympäri», vastaan. Mä yritän olla kärsivällinen, rakentava, haen yhteyttä. Oon rauhallinen, enkä korota ääntä. Juoksulenkki oli mukava ja lämmin suihku sen jälkeen teki terää.

»Mennä kävelyille mihin?» se kysyy, taas ihan muissa maailmoissa.

»Voitko keskittyä, kun mä puhun sulle?» sanon, mä olen jo vähällä menettää malttini mutta sinnittelen vielä. »Kuuntelin tätä, ennen sun tuloa», se vastaa ja katsoo mua ja osoittaa radiota yhtä aikaa.

Se katsoo mua vihaisesti, ja huomaan, että se tuntee olonsa vahvaksi.

Vihaa mua hiukan, mutta ei varsinaisesti.

Siinä meidän suhde pähkinänkuoressa.

Mä menen keittiöön. Uunin valo palaa ja ruoka on varmaan lämpimänä. Ennen kuin mä otan lautasen, siivoan astiat ja kokkausvälineet sen jäljiltä. Tuntuu kuin se tarkkailisi mua parvekkeelta. Käännyin ja toivon, että se katsoisi mua.

Se on kuitenkin keskittynyt radion kuunteluun.

Mä tiskaan hitaasti mutta huolellisesti, harjaan öljyisen tomaattikastikkeen pannusta ja muovilastasta. Vesi on melkein liian kuumaa ollakseen miellyttävää.

Mä tykkään siitä, ettei me olla ikinä puhuttu tästä, meidän työnjaosta. Se on meille luontaista. Niin se vain menee. Mä tykkään tiskata. En mieti mitään.

»Voitko laittaa kahvia?» kuulen sen huutavan.

Laitan kahvinkeitin päälle, sekin kuuluu mun tehtäviin. Flora keittää kamalaa kahvia, vaikka onkin töissä siellä missä on. Sen keittämä kahvi maistuu siltä kuin pavut olis vasta poimittu maasta. Liian väkevältä, liian multaiselta.

Sen sijaan, että mä olisin huomauttanut siitä, mä ryhdyin keittämään meidän kahvit itse.

»Sun täytyy sanoa sille siitä», Katja totesi nauraen, kun mä kerroin sille.

Mä pudistelín päätäni. »Sä et tunne Floraa», mä vastasin.

Nyt mä kaadan sille kupillisen ja itselleni toisen, ja otan vihdoin uunivuoasta lautaselle ruokaa. Nappaan haarukan ja työnnän sen pastaan.

»Pitäisitkö mulle seuraa?» mä kysyn.

»Pitäisitkö sä mulle seuraa?» se puolestaan kysyy.

Tekis mieli huokaista.

»Okei», sanon, »mä pidän sulle seuraa.»

Yritän saada pidettyä pastalautasen ja kaksi kahvikuppia käsissä. Suuntaan mun katseen Floraan. Mä näen sen nojautuvan selkäänsä parvekkeen oveen ja radio on päällä. Istahdan sen viereen lämpimälle matolle ja pääsen vihdoin syömään. Ruoka on hyvää. Me kuunnellaan hiljaa kanavaa, jonka Flora on valinnut. Ulkona sataa vieläkin, ja mä kuuntelen pureskellessani tarkemmin radiojuontajan puheita.

Naisella on pehmeä ääni, mä ymmärrän, miksi se vetoaa Floraan. Nainen saa suomen kielen kuulostamaan runolliselta.

Mä huomaan toivovani, että ohjelma loppuisi jo, jotta Flora keskittyisi muhun. Vaikka hetki onkin rauhallinen, mä haluaisin keskeyttää sen ja siirtää huomion taas itseeni, meihin.

Mä haluan kertoa sille mun sateisesta juoksulenkestä.

Mutta Flora keskittyy. Nainen radiossa vastaa jonkun kuulijan kysymykseen, kysymykseen, jota mä en kuullut.

Pari vaimeaa niinpä-sanaa katkoo puhetta katkomatta sitä. Kysymyksen esittäjä varmaan kuuntelee itsekin lähetystä kotonaan, niin kuin mekin tällä meidän pitkällä parvekkeella.

Floralle parveke on sitä, mitä hotellihuone mulle, mutta se on vain tehnyt siitä totta, saanut sen toimimaan, kun mä vasta unelmoin hotellihuoneesta jossain kaukana meistä.

Kuulen juontajan kysyvän: »Pystytkö hetken antamaan arvoa sille, miten pitkälle olet päässyt?»

Kysymys leijuu ilmoilla.

»Toi kuulosti ihan älyttömältä», mä sanon saadakseni Floran nauramaan, mutta en vain jotenkin istu tähän Floran rituaaliin. Tähän sen omaan tilaan parvekkeella.

Mun puhelin piippaa taas vieressä.

Flora ei tunnu huomaavan mun hankalaa oloa, mun puhelimen piippausta tai mitään muutakaan paitsi radion.

»Hyvä pitää mielessä», se sanoo sen sijaan.

Näen sen syrjäsilmin, kun se istuu mun vieressä, ja keskityn katsomaan sen käsiä. Yhtäkkiä mua alkaa surettaa sen puolesta. Ettei se huomaa yhtään, mitä sen ympärillä tapahtuu, mitä meille tapahtuu.

»Mua surettaa sun puolesta», se yhtäkkiä sanoo. Säikäyttää mut. En tiedä, mitä vastata.

Mä hämmennyn.

Joskus me ajatellaan toisistamme ihan samaa, just samalla hetkellä. Joskus me ollaan niin lähellä toisiamme, ja silti niin kaukana.

»Miksi?» mä kysyn.

»Koska sä et vaan huomaa, mitä sun ympärillä tapahtuu», se sanoo.

VALLILA

n kesäkuu.

Hän on kohta lähdössä lentoasemalle. Hän jättää olohuoneeseen kaksi pientä lamppua päälle, jotta asunto ei heidän saapuessaan kököttäisi odottamassa heitä pilkkopimeänä.

Monta tuntia myöhemmin Flora istuu sängyllä jalat ristissä, matkalaukut pinossa eteisen lattialla.

»Miltä susta tuntuu?» Flora kysyy häneltä.

Ennen kuin hän vastaa, hän vilkaisee nopeasti herätyskelloa yöpöydällä.

23.48, lähes keskiyö.

Hänestä tuntuu ujostuttavalta ja vähän hiostavalta, koska kesä on poikkeuksellisen lämmin. Lisäksi hänen silmiään kirvelee, koska hän on pitänyt koko päivän piilolinssejä.

Asunto on pieni. Joka nurkasta näkee joka nurkkaan. Vallissa on hiljaista ja pelkkiä perheitä.

»Täällä on tosi nättiä», Flora sanoo.

Kun he seuraavana aamuna istuvat aamiaiselle, Flora miettii, että olisi ehtinyt saman aamun aikana jo syödä vaikka

kolme aamiaista. Poika on valmistanut kaiken niin hitaasti ja huolellisesti, mikä tuntuu sekä imartelevalta että rasittavalta, hedelmät on viipaloitu täydellisesti, jugurttia kaadettu juuri sopivasti kauniisiin kippoihin, kahvipannu aseteltu keskelle pyöreää puista pöytää maidon viereen, joka on kaadettu puhtaaseen lasikannuun. Pöydällä on jopa kukkia.

Aamun valossa poika näyttää pidemmältä ja laihemmalta kuin Flora muistikaan.

Poika nousee aamiaispöydästä ja raottaa keittiön ikkunaan.

Ulkoa leviää sisään tuoksu. Sekoitus kesää, tomua ja aurinkoa.

Miten selittää valtameren kokoinen ikävä ja juurtua uuteen maahan?

Flora muuttaa Suomeen poikaystävänsä perässä. Elämä toisella puolella maailmaa jää taakse, siitä muistuttavat vain jokaviikkoiset Skype-puhelut vanhempien kanssa. Uusi elämä Helsingissä hakee muotoaan. Etsinnässä ovat työ, ystävät, suomen kieli ja oma paikka tässä kaupungissa, jossa joka kadun kulmalla on kampaamo ja kaikilla vastaantulijoilla Marimekko-kassi olkapäällä. Floran ympärille muodostuu joukko ihmisiä, joista jokainen näkee Floran omalla tavallaan, sivuhenkilönä omissa elämässään.

Flora on raikas, oivaltava ja koskettava kuvaus siitä, mitä on koti. Ja siitä, miten kohtaamme toiset ihmiset. Miten usein katsommekaan ohi ja miten joskus, harvoin, toinen ihminen on se koti, jota olemme etsineet.

